

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inga Țurcan împotriva lui Dionis Țurcan cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, împotriva încheierii din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Dionis Țurcan,

c o n s t a t ă:

La 05 noiembrie 2019, Inga Țurcan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dionis Țurcan, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate la 30 august 2015 cu Dionis Țurcan, stabilirea domiciliului copilului XXXXXȚurcan, născut la XXXXX, cu mama, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXXȚurcan, născut la XXXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile, începând cu data adresării în instanță până la atingerea majoratului de către copil.

Ulterior, reclamanta, prin cererea de concretizare a pretențiilor, a solicitat încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXXȚurcan, născut la XXXXX, în mărime 1500 de lei lunar, începând cu data adresării în instanță până la atingerea majoratului de către copil. În rest, pretențiile au rămas nemodificate.

Prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a aprobat tranzacția de împăcare încheiată între reprezentantul reclamantei Inga Țurcan, avocatul Viorica Gladun și Dionis Țurcan, prin care părțile și-au exprimat acordul la soluționarea amiabilă a litigiului, stabilind de comun acord: desfacerea căsătoriei încheiate între Inga Țurcan și Dionis Țurcan, înregistrată la 30 august 2015 de către Primăria Drochia, r-nul Drochia, sub nr.8; stabilirea domiciliului copilului minor XXXXXȚurcan cu mama Inga Țurcan; achitarea de către Dionis Țurcan în beneficiul Ingăi Țurcan a pensiei pentru întreținerea copilului minor XXXXXȚurcan, în mărime 1500 de lei lunar, începând cu luna noiembrie 2019 și până la atingerea majoratului de către minorul XXXXXȚurcan; s-a încetat procesul la cererea de chemare în judecată depusă de Inga Țurcan împotriva lui Dionis Țurcan cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor; totodată, s-a indicat că, nu se admite o

nouă adresare în judecată a aceleași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri; s-a încasat de la Dionis Țurcan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 540 de lei; la eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei, taxa de stat de a încasa de la Dionis Țurcan.

Prin decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Dionis Țurcan și s-a casat încheierea din 18 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru; s-a remis cauza spre rejudecare în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 05 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ultima corectată prin încheierea din 03 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Inga Țurcan și s-a desfășurat căsătoria între Inga Țurcan și Dionis Țurcan, înregistrată la 30 august 2015 de către Primăria r-nul Drochia, sub nr.8; s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXXȚurcan, născut XXXXX, cu mama Inga Țurcan; s-a încasat de la Dionis Țurcan în beneficiul Ingăi Țurcan pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXXȚurcan, născut XXXXX, în sumă bănească fixă de 1000 de lei lunar, începând cu 05 noiembrie 2019 și până la majoratul acestui; la eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei, de a încasa taxa de stat proporțional de la părți, conform legii.

La 05 noiembrie 2020, Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției cu privire la încasarea pensiei de întreținere, modificarea cuantumului pensiei de întreținere, prin dispunerea încasării pensiei de întreținere în sumă fixă de 946,7 lei lunar, scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Dionis Țurcan; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Iulian Cașu, în interesele lui Dionis Țurcan; s-a comunicat apelantului Dionis Țurcan și avocatului său Iulian Cașu despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie în atâtea copii, câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel și originalul dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 270 de lei, acordându-le pentru aceasta un termen de 7 de la momentul recepționării încheierii; s-a explicat apelantului Dionis Țurcan și avocatului său Iulian Cașu că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Dionis Țurcan; s-a remis lui Dionis Țurcan cererea de apel cu toate documentele anexate; s-a explicat lui Dionis Țurcan că, restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și în modul stabilit a aceluiași apelant cu cerere de apel, împotriva aceeași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

La 23 iunie 2021, Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea totală a încheierii contestate cu

trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa soluționării chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, motivând că în baza art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Or, în acest sens avocatul a comunicat că reprezintă interesele lui Dionis Țurcan în baza deciziei oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, din motiv că nu este cunoscut de moment domiciliul lui Dionis Țurcan. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acestor circumstanțe și a respins neîntemeiat cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimă la 30 iunie 2021 prin scrisoare de însoțire (f.d.109)

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Inițial urmează a fi precizat că, în rezultatul contestării de către Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, cu apel a hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Dionis Țurcan și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Iulian Cașu, în interesele lui Dionis Țurcan, comunicând apelantului Dionis Țurcan și avocatului său Iulian Cașu despre necesitatea prezentării în termen de 7 zile de la recepționarea încheierii, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie în atâtea copii, câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel și originalul dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 270 de lei (f.d.94-96).

Prin încheierea din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din motivul neprezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în termenul acordat, în temeiul art.369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Dionis Țurcan împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.94-103).

Prin recursul declarat de către Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, s-a exprimat dezacordul cu încheierea din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 8 alin.(1), (2), (3) Cod de procedură civilă părțile, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. Asistența juridică poate fi acordată în orice instanță de judecată și

în orice fază a procesului. Modul de acordare a asistenței juridice se stabilește de prezentul cod și de alte legi.

Or, conform Recomandării nr.(2000) 21 a Comitetului de Miniștri al Consiliului European, prin avocat se înțelege o persoană calificată și abilitată în conformitate cu legislația să pledeze, să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, dispoziție reflectată și în art. 1 alin.(1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002.

În conformitate cu art. 75 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autentificată notarial.

În temeiul art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă prevede că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În context, Colegiul notează că, avocatul Iulian Cașu a semnat în numele lui Dionis Țurcan recursul împotriva încheierii din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, însă un mandat avocațial care atestă împuternicirile acordate de Dionis Țurcan, la data semnării recursului, la materialele cauzei lipsește.

Deși, avocatul Iulian Cașu în recursul declarat în numele lui Dionis Țurcan, a pretins că, acordă asistență juridică în baza deciziei oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Colegiul relevă că, într-adevăr din mandatul avocațial seria MA nr. 1574404 din 26 octombrie 2020 se profilează că avocatul Iulian Cașu, nr. licenței 2829 din 20 mai 2015, „în conformitate cu: 2) Decizia coordonatorului Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. __ din _____ se împuternicește să acorde asistență juridică în cauza civilă în interesele lui Țurcan Dionis privind desfacerea căsătoriei.” (f.d.64), doar că, pe lângă faptul că în mandatul avocațial amintit nu a fost indicat numărul și data deciziei oficiului

teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, la materialele cauzei nu a fost anexată o copie a deciziei date.

De altfel, pct. 6 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013 prevede că, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; 2) pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

În virtutea pct.8 din aceeași Hotărâre de Guvern, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Raportând reglementările legale citate la situația de fapt, Colegiul reiterează că, mandatul avocațial seria MA nr. 1574404 din 26 octombrie 2020 pe numele avocatului Iulian Cașu, nu conține numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării, precum nici împuternicirile avocatului, numele și prenumele clientului și semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Or, versoul mandatului conține doar inscripția: „În conformitate cu art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, împuternicirile avocatului sunt:”, însă nu conține nici numele, prenumele și nici semnătura clientului (f.d.64 verso).

Un alt mandat avocațial pe numele avocatului Iulian Cașu, întocmit conform exigențelor legale, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost anexat.

Alegația avocatului din recursul declarat în numele lui Dionis Țurcan precum că „la momentul de față domiciliul lui Țurcan Dionis nu este cunoscut”, nu exclude obligația avocatului de a completa mandatul avocațial conform legii și nu justifică această omisiune a avocatului.

Or, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

Implicit, se impune concluzia că, cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs în numele și interesele lui Dionis Țurcan, având în vedere lipsa împuternicirilor în acest sens.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. b), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Dionis Țurcan, prin intermediul avocatului Iulian Cașu, împotriva încheierii din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inga Țurcan împotriva lui Dionis Țurcan cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat